

INFANCIA I FAMÍLIES EN DIFICULTAT SOCIAL 26956

Darrera actualització: Juliol 2007

Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació

Professora de Teoria i Docència Tutoritzada: Isabel Crespo
Professor/a de Pràctiques**OBJECTIUS**

Analitzar els contextos socials de dificultat per el desenvolupament humà. Introduir l'anàlisi de les dinàmiques familiars, prioritzant una perspectiva sistèmica. Donar a conèixer el rol del psicòleg en el sistema de protecció a la infància. Introduir la detecció, avaluació i intervenció en casos de maltractament infantil. Reflexionar sobre la intervenció amb infància i famílies en risc social i la seva coordinació amb altres professionals

TEMARI

1. Necessitats de la infància
 - 1.1 Concepcions de la infància
 - 1.2 Drets de la infància
 - 1.3 Necessitats de la infància
 - 1.4 Sistemes de protecció
2. Marc ecològic
 - 2.1 Enfoc ecològic dels mals tractes a la infància
 - 2.2 Estrès psicosocial i recolzament social.
 - 2.3 Vulnerabilitat i resiliència
 - 2.4 Factors de risc i protecció
 - 2.5 Factors predisponents, mediadors i precipitadors
3. Contexts socials de dificultat i socialització
 - 3.1 Classe social
 - 3.2 Diferències culturals. Immigració
 - 3.3 Marginació
4. La família com a sistema.
 - 4.1 Perspectiva sistèmica del desenvolupament humà
 - 4.2 Aspectes estructurals i funcionals
5. Jocs familiars.
 - 5.1 La comunicació dintre d'un sistema
 - 5.2 Jocs patològics a les famílies
 - 5.3 El maltracte com a relació
6. Maltractaments. Tipologia, indicadors, models explicatius
7. El procés diagnòstic i de presa de decisions
8. Intervenció psicoterapèutica i intervenció socioeducativa

PRÀCTIQUES

L'objectiu general de les pràctiques suposa el treball de entrenament en tècniques d'entrevista. Es treballarà de manera activa, utilitzant principalment el role-play, a partir de casos proposats pel professor. Implicarà la posada en pràctica del rol del psicòleg en la intervenció en situacions de maltractaments intrafamiliars.

Es treballaran temes com:

- la comunicació digital i analògica,
- l'enquadrament de l'entrevista,
- els sentiments de l'entrevistador,
- la neutralitat,
- la circularitat,
- anàlisi dels jocs familiars
- estratègies d'intervenció

Hi ha dues possibilitats de realitzar les pràctiques: presencialment o no presencialment; en ambdues situacions els temes treballats són els mateixos però no la manera d'avaluació (s'explica en apartats posteriors)

DOCENCIA TUTORITZADA

Com alternativa a les pràctiques, es proposa la participació guiada en una experiència real de intervenció socio-educativa en entorns socials de dificultat. L'objectiu principal d'aquesta DT és que l'alumne conegui i s'enfronti davant de situacions de dificultat social. Es desenvolupa fora de la UAB i requereix una dedicació de 2 hores setmanals. A més els alumnes comptaran amb sessions a la UAB d'orientacions bàsiques i tutories al llarg del semestre. Al final hauran d'entregar un treball sobre un tema relacionat amb aquesta intervenció.

AVALUACIÓ

Teoria (80% nota final). Opció Avaluació continuada: Anàlisi de cas (quatre apartats a desenvolupar) .

Opció examen: Quatre preguntes obertes.

Pràctiques (20% de la nota). Opció pràctiques: presencials, anàlisi d'una entrevista treballada a classe i assistència 80%,; per a l'opció no presencial, anàlisi d'una entrevista treballada fora de l'aula.

Opció docència tutoritzada: Informe final

És necessari aprovar les dues parts per poder aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Barudy, J. & Dantagnan, M. (2005). *Los buenos tratos a la infancia*. Gedisa.

Barudy, J. (1998): *El dolor invisible de la infancia*. Paidós.

Cirillo, S.; Di Blasio, P. (1991): *Niños maltratados*. Paidós.

Cyrulnik, B. (2001). *Los patitos feos*. Gedisa.

BIBLIOGRAFIA ADDICIONAL

- Arruabarrena, M. I.; de Paúl, J. (1994): *Maltrato a los niños en la familia. Evaluación y tratamiento*. Pirámide
- Campanini, A.; Luppi, F. (1991): *Servicio social y modelo sistémico*. Paidós.
- Casas, F. (1998): *Infancia: perspectivas psicosociales*. Paidós
- Cirillo, S. (1994): *El cambio en los contextos no terapeuticos*. Paidós.
- Coletti, M.; Linares, J.L. (1997): *La intervención sistémica en los servicios sociales ante la familia multiproblemática*. Paidós.
- Cyrulnik, B. (2003). *El murmullo de los fantasmas*. Gedisa.
- De Paúl, J; Arruabarrena, M. I. (1996): *Manual de protección infantil*. Masson
- Malacrea, M. (2000): *Trauma y reparación. El tratamiento del abuso sexual en la infancia..* Paidós.
- Minuchin, S. (1974): *Familias y terapia familiar*. Gedisa.
- Selvini Palazzoli, M.; Cirillo, S.; Selvini, M.; Sorrentino, A.M. (1988): *Los juegos psicóticos en la familia*. Paidós.
- Ravazzola, M.C. (1997): *Historias infames: los maltratos en las relaciones*. Paidós
- Watzlawick, P.; Beavin, J.H.; Jackson, D. (1967): *Teoría de la comunicación humana*. Herder.
- White, M.; Epston, D. (1993): *Medios narrativos para fines terapéuticos*. Paidós.